

Astma- och Allergiförbundet Box 170 69, 104 62 Stockholm, Telefon: 08-506 28 200
info@astmaoallergiforbundet.se, www.astmaoallergiforbundet.se

6-punktsprogram för en bättre skolmiljö

Om brister i skolmiljön som exempelvis undermålig ventilation och fuktskador åtgärdas förbättras både prestationer och hälsa, särskilt för elever med astma och allergi. Enligt forskning ökar elevers prestationer vid bättre luftkvalitet.

Arbetsmiljöverkets tillsynsrapport för skolor 2017 visar stora brister i skolors fysiska arbetsmiljö, bl a när det gäller luftkvalitet och ventilation. Statligt stöd för upprustning av skollokaler som kan sökas hos Boverket är inte så känt. Det är svårt och tidsödande att söka och kräver en stor del medfinansiering (75 procent, se faktaruta). Boverket inledde sin marknadsföring av stödet först våren 2017. Detta har bidragit till att få kommuner sökt stödet trots att behoven av renovering av skollokaler är stora.

Visste du att:

- Andelen barn med astma ökat med 50 procent på åtta år, från 6 till 9 procent.¹

- När Arbetsmiljöverket inspekterade 2200 skolor i landet 2013-2016 ställdes 450 krav på ventilation/luftkvalitet i skolor och totalt 1000 krav på fysisk arbetsmiljö.²

- Cirka 20 procent av undersökta skolor i 207 kommuner har bristfällig städning och cirka 15 procent av skolorna bedömdes ha dålig luftkvalitet enligt Miljökontor i landet (400 skolor).³

- 40 procent av skolorna hade fuktskador som riskerade påverka inomhusmiljön negativt enligt en undersökning från Boverket.⁴

- Bara 40 procent av skolorna hade godkänd obligatorisk ventilationskontroll. Endast i fyra av tio kommuner hade OVK genomförts på samtliga grund- och

gymnasieskolor de senaste tre åren, trots att det är ett lagkrav.⁵

- I en undersökning som Astma- och Allergiförbundet lät göra till kommunpolitiker 2017 svarade 15 procent (389 personer). Över hälften av de svarande politikerna (56 procent) känner inte till det statliga stödet för upprustning av skollokaler, hela 85 procent anser att stödet bör finnas kvar och 51 procent vill att stödet ska öka.⁶

Våra förslag för en bättre skolmiljö:

1. Det statliga stödet för upprustning av skollokaler för god inomhusmiljö behöver finnas kvar även efter 2018.

2. Informationen om stödet behöver förbättras och ansökan behöver förenklas.

3. Resurserna för handläggning av stödet på Boverket behöver utökas.

4. Medfinansieringen från kommuner eller privata aktörer vid ansökan om stöd behöver minska.

5. Systemet för obligatorisk ventilationskontroll (OVK) behöver förbättras, bl a behöver regelverket ses över och tillsynen skärpas.

6. Tydligare och enhetliga regler om att ventilationssystem i skollokaler inte får stängas av helt (i Byggregler, Miljöbalken och Arbetsmiljölagen). Till att börja med bör detta gälla nyare ventilationssystem där flödena kan justeras.

Här kan du läsa mer om statligt stöd för upprustning av skollokaler och källor som använts i vårt informationsblad:

Faktaruta om statligt stöd för upprustning av skollokaler:

2015-2018 finns ett statligt stöd för upprustning av skollokaler att söka hos Boverket. Stöd kan sökas för att förbättra lärmiljö, arbetsmiljö (t ex förbättra luftkvalitet genom att åtgärda fuktskador, ventilationsbrister och förutsättningar för städning) samt minska miljöpåverkan.

Bidraget för att rusta upp skollokaler kan uppgå till högst 25 procent av totalkostnaden för åtgärderna. Åtgärderna måste uppgå till en kostnad över 100 000 kronor.

Mer information om stödet för upprustning av skollokaler finns på Boverkets webbsida: <http://www.boverket.se>

Källor:

1. Miljöhälsorapport 2013, Folkhälsomyndigheten och Karolinska Institutet
2. Projektrapport för Arbetsmiljöverkets nationella tillsyn av skolan 2013-2016, rapport 2017:1; <https://www.av.se>
3. Inomhusmiljön i skolan, ett nationellt tillsynsprojekt 2014-2015, Folkhälsomyndigheten; <https://www.folkhalsomyndigheten.se>
4. Energianvändning & inomhusmiljö i skolor och förskolor, STIL 2, Boverket och Energimyndigheten, ER 2007:11
5. Dålig inomhusluft – skolans dolda hot, Svensk Ventilation 2014; <http://www.svenskventilation.se>
6. Enkätundersökning om statligt stöd för upprustning av skollokaler till kommunpolitiker i barn- och ungdomsnämnder, Astma- och Allergiförbundet 2017